

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра інформаційних систем у менеджменті

Затверджено

На засіданні кафедри інформаційних систем у менеджменті
Економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № від 30.08.2020 р.)

Завідувач кафедри Приймак В.І.

Силабус з навчальної дисципліни
«Аналіз і моделювання економічного ризику»,
що викладається в межах ОПП бакалаврського рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 073“Менеджмент”,
спеціалізація “Інформаційні системи у менеджменті”

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Аналіз і моделювання економічного ризику
Адреса викладання дисципліни	
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет Кафедра інформаційних систем у менеджменті
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 07 “Управління та адміністрування” Спеціальність 073“Менеджмент” Спеціалізація 073 (І) “Інформаційні системи в менеджменті”
Викладачі дисципліни	Прийма Світлана Степанівна, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	Доц. Прийма С.С. svitlana.pryima@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/pryima-s-s
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Можливі он-лайн консультації через Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	Moodle
Інформація про дисципліну	Значення курсу полягає в необхідності вивчення майбутніми менеджерами специфіки прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику, основних аспектів поведінки суб’єкта при подоланні невизначеності та ризику, дослідження шляхів, способів і методів обґрунтування та оптимізації ризику з метою підвищення надійності господарської діяльності. Тому у курсі представлено основні засади якісного та кількісного аналізу ризику, способи оцінювання ризикових ситуацій, методи отримання кінцевого результату і вибору оптимальної стратегії в умовах невизначеності, конфлікту.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Аналіз і моделювання економічного ризику» є вибірковою дисципліною з спеціальності 073“Менеджмент” для освітньої програми “Інформаційні системи в менеджменті”, яка викладається в 5 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Мета вивчення вибіркової дисципліни «Аналіз і моделювання економічного ризику» спрямована на оволодіння студентами термінології теорії ризиків, засобів оцінки ризиків і захисту від них.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Артими-Дрогомирецька З.Б. Економічний ризик: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2013.- 316 с. 2. Гринчуцька В. Моделювання ризиків в економіці та бізнесі – Тернопіль, ТНТУ імені І. Пулюя, 2014.- 88 с. 3. Васильєва Т.А., Леонов С.В., Кривич Я.М. та ін. Економічний ризик: методи оцінки та управління – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 208 с. 4. Балджи М. Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. – Харків: Промарт, 2015. – 300 с.

	5. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент – Вид-во Кондор, 2019. – 140 с. Додаткова література: 6. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання. Навчальний посібник. / Л.І. Донець — К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 312 с. 7. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. - К., 2000. - 295 с. 8. Артими-Дрогомирецька З.Б., Романич І.Б. Економічний ризик: практикум. - Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2008.-186 с. 9. Кондрашихін А. Б., Пепа Т.В. Теорія та практика підприємницького ризику: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 224 с.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 72 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : • Знати - класифікацію ризиків у господарській діяльності; - шляхи ідентифікації ризиків; - причини виникнення ризиків; - шляхи мінімізації впливу ризиків на господарську діяльність; - алгоритм оцінки та обґрунтування ризиків; - методи оцінки ризиків; - існуючі принципи формування стратегій ризик - менеджменту. • Вміти - ідентифікувати ризики у господарській діяльності; - аналізувати та класифікувати ризики притаманні тому чи іншому виду діяльності; - проводити оцінку ризиків; - розробляти стратегії ризик-менеджменту для мінімізації впливу ризиків на господарську діяльність підприємств.
Ключові слова	Економічний ризик, невизначеність, ступінь ризику, корисність, лотерея, резерви, запаси, диверсифікація, моделювання, прийняття рішень
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Модуль 1. Оцінювання економічного ризику Тема 1. Ризик та його основні характеристики Тема 2. Система кількісних оцінок ступеня ризику Тема 3. Теорія корисності та прийняття рішень за умов ризику Модуль 2. Управління економічним ризиком Тема 4. Управління ризиком Тема 5. Диверсифікація як спосіб зниження ризику: елементи теорії портфеля Тема 6. Запаси, резерви як спосіб зниження ступеня ризику Тема 7. Моделювання економічного ризику та теорія ігор Тема 8. Ієрархічні моделі прийняття рішень Тема 9. Вартість, час та ризик. Тема 10. Фінансовий ризик-менеджмент

Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін вища математика, теорія ймовірності і математична статистика, економіка, менеджмент, фінанси, достатніх для сприйняття категоріального апарату економічного ризику. Перелічені предмети допоможуть в оволодінні методологією і методикою побудови, аналізу та використання економіко-математичних методів, які враховують економічні ризики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, групові проекти, реферати, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні/самостійні тощо : максимальна кількість балів 70; • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 30. Підсумкова максимальна кількість балів 100
Питання до заліку чи екзамену.	Перелік питань для проведення підсумкової оцінки знань розміщено у Moodle
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.